

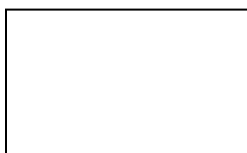
XVI WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII

dla uczniów klas trzecich gimnazjów oraz klas trzecich oddziałów gimnazjalnych
prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego

ETAP II – rejonowy

4 stycznia 2019 r.

Godz. 10:00

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **41 punktów**

Instrukcja dla ucznia:

1. W miejscu wyznaczonym wpisz swój kod.
2. Arkusz składa się z 14 stron i zawiera 32 zadania.
3. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy twój test jest kompletny. Ewentualne braki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Odpowiedzi zapisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
6. Pomyłki przekreślaj, nie używaj korektora.
7. Nie używaj kalkulatora.
8. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1p.)

Zaznacz poprawną wartość szerokości geograficznej najdalej wysuniętych punktów w Polsce na północy i południu kraju.

A. Przylądek w Jastrzębiej Górze

- A) 50°50' N
- B) 54°50' N
- C) 49°00' N
- D) 49°00' S

B. Szczyt Opołonek

- A) 49°00' N
- B) 49°00' S
- C) 50°50' N
- D) 54°50' N

Zadanie 2. (0-1p.)

Zaznacz poprawną wartość długości geograficznej punktów najdalej wysuniętych w Polsce na wschodzie i zachodzie kraju.

A. Zakole (kolano) Odry koło Cedyni

- A) 14°07' E
- B) 14°50' W
- C) 24°08' E
- D) 24°08' W

B. Zakole (kolano) Bugu koło Horodła

- A) 24°08' E
- B) 24°08' W
- C) 14°07' E
- D) 14°50' W

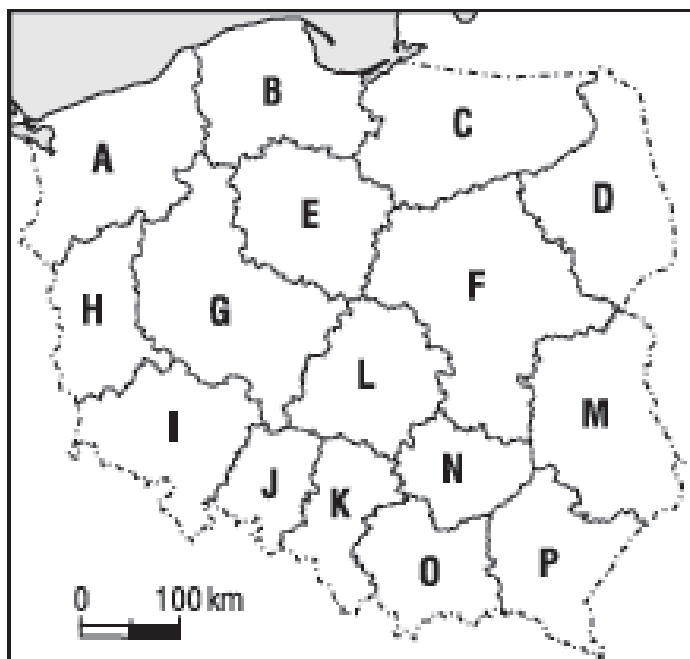
Zadanie 3. (0-2p.)

Samolot pokonał trasę z lotniska Jasionka (k. Rzeszowa) do lotniska Goleniów (k. Szczecina). Lecił w linii prostej nad kilkoma województwami. Wybierz i zaznacz cztery województwa, nad którymi leciał.

- A. Lubelskie
- B. Świętokrzyskie
- C. Łódzkie
- D. Śląskie
- E. Wielkopolskie
- F. Mazowieckie
- G. Podkarpackie
- H. Opolskie

Zadanie 4. (0-2p.)

Korzystając z administracyjnej mapy Polski rozpoznaj i zaznacz poprawne nazwy województw i ich stolice.

A. Województwo oznaczone literą **B**:

- A) Pomorskie
- B) Małopolskie
- C) Gdańsk
- D) Kraków

B. Województwo oznaczone literą **O**:

- A) Pomorskie
- B) Małopolskie
- C) Gdańsk
- D) Kraków

Zadanie 5. (0-2p.)

Poniższe zdania charakteryzują Sudety. Wybierz poprawne dokończenie zdań spośród wymienionych poniżej.

- A. Sudety w stosunku do Karpat są strukturą geologiczną
- B. Główne wypiętrzenie nastąpiło w orogenezie
- C. Spękania i uskoki przyczyniły się do powstania
- D. Najwyżej położonym punktem w Sudetach jest szczyt

Do wyboru:

- A) młodszą
- B) starszą
- C) hercyńskiej
- D) alpejskiej
- E) fałdów
- F) zrębów tektonicznych
- G) Śnieżnik
- H) Śnieżka

Zadanie 6. (0-2p.)

Poniższe zdania charakteryzują Karpaty. Wybierz poprawne dokończenie zdań.

- A. Główne wypiętrzenie nastąpiło w orogenezie
- B. Karpaty są górami
- C. Najwyższy szczyt Karpat w Polsce to
- D. W Karpatach położone jest pasmo

Do wyboru:

- A) kaledońskiej
- B) alpejskiej
- C) zrębowymi
- D) fałdowymi
- E) Gerlach
- F) Rysy
- G) Pieniny
- H) Karkonosze

Zadanie 7. (0-1p.)

Zaznacz poprawną informację dotyczącą zlodowaceń w Polsce.

Największy zasięg na obecnym obszarze Polski miało zlodowacenie

- A) południowopolskie (Sanu)
- B) środkowopolskie (Odry)
- C) północnopolskie (Wisły)

Zadanie 8. (0-2p.)

Na podstawie fotografii i opisu rozpoznaj skały, zaznacz właściwe nazwy skał spośród wymienionych.

- A. Ma charakterystyczny smak, szybko rozpuszcza się w wodzie. Ma zastosowanie w przemyśle chemicznym i gastronomii.

- A) Wapień
- B) Sól kamienna
- C) Glina
- D) Siarka

- B. Powstaje z nagromadzenia się szczątków małż, ślimaków, koralowców. Zbudowana jest z kalcytu. Działając kwasem na nią, ulega rozkładowi. Ma zastosowanie w budownictwie.

- A) Wapień
- B) Sól kamienna
- C) Glina
- D) Siarka

Zadanie 9. (0-1p.)

Zaznacz dwie formy rzeźby polodowcowej charakterystyczne dla obszarów najmłodszego zlodowacenia.

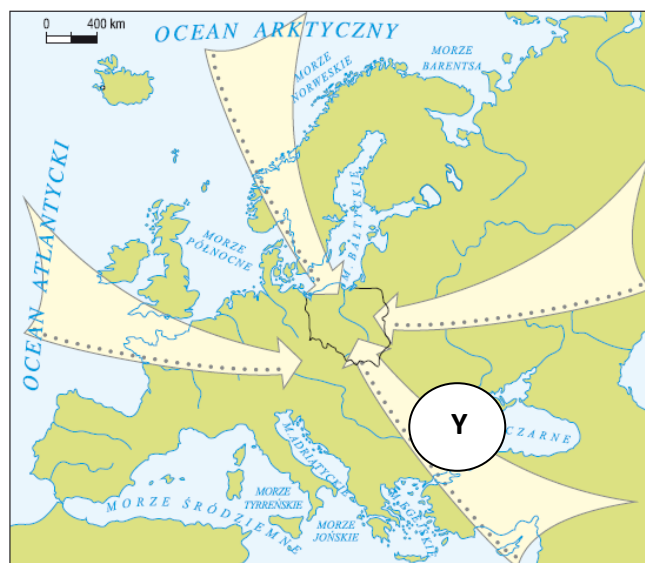
- A. Jeziora krasowe
- B. Drumliny
- C. Ozy
- D. Wąwozy lessowe

Zadanie 10. (0-1p.)

Na mapie zaznaczono napływ różnych mas powietrza atmosferycznego do Polski.

Zaznacz masy powietrza oznaczone literą Y:

- A. Polarne morskie
- B. Polarne kontynentalne
- C. Arktyczne
- D. Zwrotnikowe

Zadanie 11. (0-2p.)

Zaznacz zdania prawdziwe charakteryzujące wymienione wiatry:

- A. Wiatr halny
 - A) jest ciepły, suchy i porywisty, przynosi w zimie ocieplenie
 - B) jest zimny, wilgotny i powoduje przyrost pokrywy śnieżnej
 - C) wiatr wiejący na granicy obszaru lądowego i wodnego w cyklu dobowym
 - D) wiatr wiejący na granicy obszaru lądowego i wodnego w cyklu rocznym

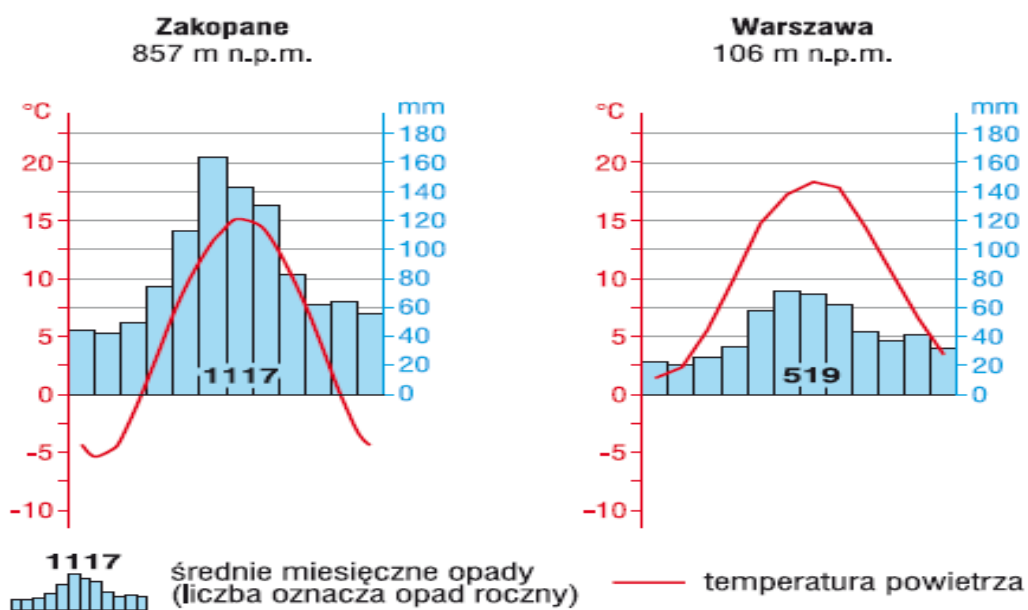
B. Bryza

- A) jest ciepły, suchy i porywisty, przynosi w zimie ocieplenie
- B) jest zimny, wilgotny i powoduje przyrost pokrywy śnieżnej
- C) wiatr wiejący na granicy obszaru lądowego i wodnego w cyklu dobowym
- D) wiatr wiejący na granicy obszaru lądowego i wodnego w cyklu rocznym

Zadanie 12. (0-2p.)

Korzystając z diagramów klimatycznych Zakopanego i Warszawy zaznacz poprawne dokończenie zdań.

- A. Roczna amplituda temperatur powietrza atmosferycznego jest większa
 - A) w Warszawie
 - B) w Zakopanem
 - C) położenie na większej wysokości nad poziomem morza
 - D) mniejsza odległość od oceanu
- B. Głównym czynnikiem powodującym większą ilość opadów atmosferycznych w Zakopanem jest
 - A) w Warszawie
 - B) w Zakopanem
 - C) położenie na większej wysokości nad poziomem morza
 - D) mniejsza odległość od oceanu

Zadanie 13. (0-1p.)

Zaznacz surowiec wydobywany w okolicach Bełchatowa:

- A. Węgiel kamienny
- B. Węgiel brunatny
- C. Ropa naftowa
- D. Gaz ziemny

Zadanie 14. (0-1p.)

Zaznacz surowiec wydobywany w okolicach Lubina:

- A. Węgiel kamienny
- B. Rudy żelaza
- C. Rudy miedzi
- D. Boksyty

Zadanie 15. (0-1p.)

Zaznacz nazwy dwóch rzek, które są bezpośrednimi dopływami Wisły.

- A. Bzura
- B. Łyna
- C. Pilica
- D. Noteć

Zadanie 16. (0-1p.)

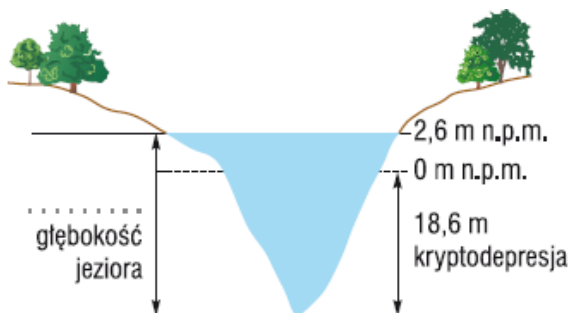
Zaznacz nazwy dwóch rzek, które są bezpośrednimi dopływami Odry.

- A. Wda
- B. Nida
- C. Nysa Łużycka
- D. Warta

Zadanie 17. (0-1p.)

Oblicz głębokość jeziora Turkusowego i zaznacz poprawny wynik.

- A. 16,0 m
- B. 21,2 m
- C. 20,2 m
- D. 16,2 m

Zadanie 18. (0-1p.)

Zaznacz poprawną odpowiedź charakteryzującą obecną wielkość wskaźnika urbanizacji w Polsce.

- A. 52 %
- B. 61 %
- C. 79 %
- D. 81 %

Zadanie 19. (0-1p.)

Na mapie literami od **A** do **I** oznaczono obszary leśne.

Rozpoznaj obszar leśny oznaczony literą **C** i zaznacz właściwą odpowiedź, spośród zamieszczonych.

- A. Lasy Janowskie
- B. Puszcza Kampinoska
- C. Puszcza Białowieska
- D. Puszcza Augustowska

Zadanie 20. (0-1p.)

Zaznacz nazwę miasta położonego na pojezierzu, w którym organizowane są znane na świecie międzynarodowe targi.

- A. Kielce
- B. Rzeszów
- C. Wrocław
- D. Poznań

Zadanie 21. (0-1p.)

Zaznacz właściwy opis terminu demograficznego „migracja”.

- A. Przemieszczanie się ludności
- B. Różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na określonym obszarze o ustalonej liczbie ludności
- C. Liczba osób przypadająca na jeden km²
- D. Wzrost liczby ludności w miastach

Zadanie 22. (0-1p.)

Zaznacz właściwy opis terminu demograficznego „przyrost naturalny”.

- A. Przemieszczanie się ludności
- B. Różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na określonym obszarze o ustalonej liczbie ludności
- C. Liczba osób przypadająca na jeden km²
- D. Wzrost liczby ludności w miastach

Zadanie 23. (0-1p.)

W 2016 roku około 35,7 % imigrantów w Polsce pochodziło z jednego z państw europejskich.

Zaznacz właściwą nazwę państwa, wybierając spośród wymienionych.

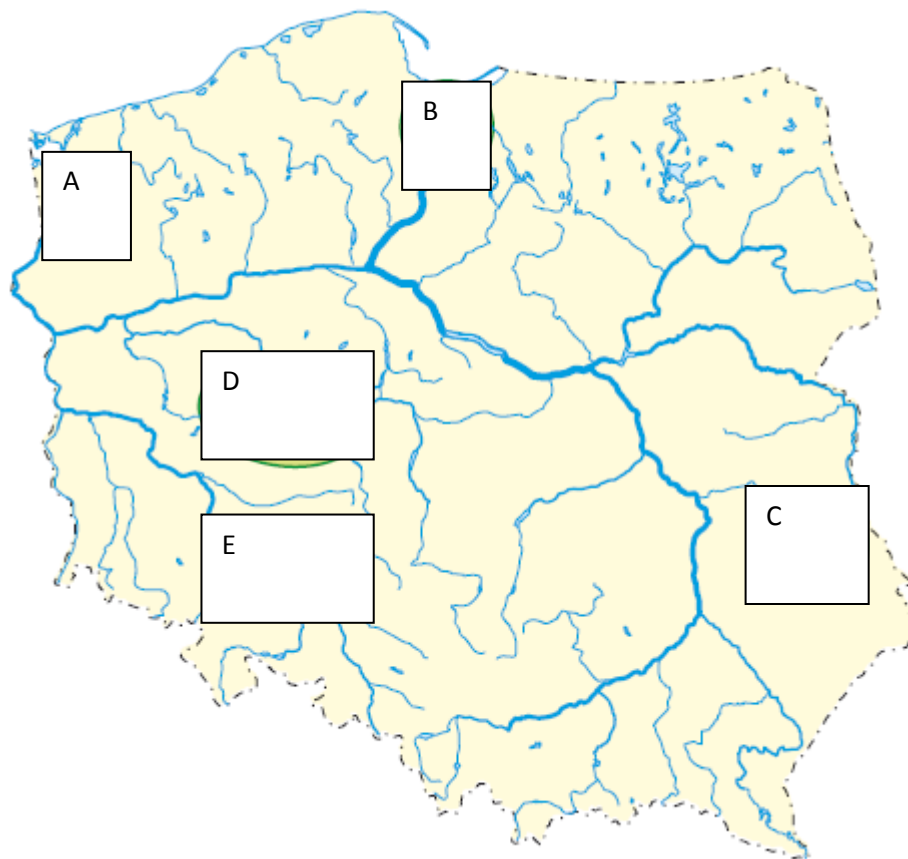
- A. Białoruś
- B. Niemcy
- C. Ukraina
- D. Serbia

Zadanie 24. (0-1p.)

Ma mapie literami od **A** do **E** oznaczono obszary o korzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa.

Rozpoznaj obszar oznaczony literą **B** i zaznacz właściwą odpowiedź, spośród zamieszczonych.

- A. Wyżyna Lubelska
- B. Nizina Śląska
- C. Żuławy Wiślane
- D. Pojezierze Wielkopolskie
- E. Nizina Szczecińska

Zadanie 25. (0-1p.)

Jest to jeden z najcieplejszych regionów w Polsce, w którym okres wegetacyjny trwa 220 dni. Są tu żyzne gleby. Przez ten region przepływa jedna z wielkich polskich rzek.

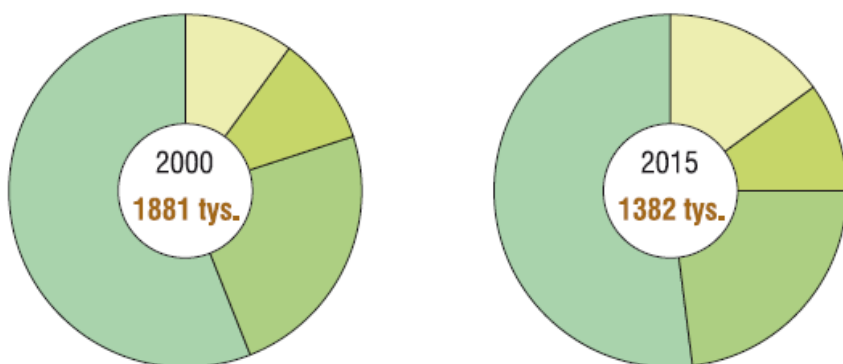
Rozpoznaj na podstawie opisu region Polski i zaznacz właściwy spośród wymienionych.

- A. Wyżyna Śląska
- B. Nizina Podlaska
- C. Pojezierze Warmińsko-Mazurskie
- D. Nizina Śląska

Zadanie 26. (0-1p.)

Na wykresach przedstawiono strukturę powierzchniową gospodarstw rolnych w 2000 i 2015 roku. Zaznacz dwa poprawne zdania określające zmiany w tej strukturze.

- A. W 2015 roku nastąpił wzrost liczby gospodarstw rolnych
- B. W 2015 roku zwiększył się procentowy udział gospodarstw o powierzchni powyżej 15 ha
- C. W 2000 roku procentowy udział gospodarstw powyżej 10 ha był większy
- D. W 2000 roku procentowy udział gospodarstw poniżej 10 ha był większy

2390 tys. liczba gospodarstw rolnych

Powierzchnia gospodarstwa rolnego

Zadanie 27. (0-2p.)

Spośród wymienionych, zaznacz cztery obiekty w Polsce wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

- A. Królewskie Kopalnie Soli w Wieliczce i Bochni
- B. Ratusz w Sandomierzu
- C. Puszcza Jodłowa
- D. Drewniane cerkwie regionu karpackiego
- E. Park Mużakowski nad rzeką Nysą
- F. Centrum historyczne Olsztyna
- G. Hala Stulecia we Wrocławiu
- H. Zamek Krzyżacki we Fromborku

Zadanie 28. (0-2p.)

Do wymienionych rodzajów produkcji przemysłowej przyporządkuj ośrodki (miasta przemysłowe). Prawidłową odpowiedź wybierz spośród wymienionych.

- A. Hutnictwo
- B. Przemysł samochodowy
- C. Cukrownictwo
- D. Przemysł farmaceutyczny

Do wyboru:

- A) Głogów
- B) Starachowice
- C) Łapy
- D) Pabianice

Zadanie 29. (0-1p.)

Zaznacz nazwy dwóch miast, w pobliżu których przebiega autostrada A-1.

- A. Gdańsk
- B. Poznań
- C. Wrocław
- D. Toruń

Zadanie 30. (0-1p.)

Na podstawie opisu rozpoznaj region geograficzny. Zaznacz jego nazwę spośród wymienionych.

Najwyższym wzniesieniem tego regionu jest Wieżyca 329 m n.p.m. Znajduje się tu duża liczba jezior polodowcowych. W Będominie urodził się Józef Wybicki - twórca hymnu narodowego Polski.

- A. Pojezierze Wielkopolskie
- B. Pojezierze Pomorskie
- C. Pojezierze Mazurskie
- D. Pojezierze Suwalskie

Zadanie 31. (0-1p.)

Na podstawie opisu rozpoznaj region geograficzny. Zaznacz jego nazwę spośród wymienionych.

Stanowi obniżenie między dwoma wyżynami. Bogactwem regionu są znaczne pokłady gipsu. Region jest znany też ze źródeł mineralnych chlorkowo-sodowych, bromkowych i siarczkowych oraz uzdrowisk. W jednym z miast regionu znajduje się cenione w Europie muzeum, w którym można oglądać zbiory gnomoniczne.

- A. Kotlina Warszawska
- B. Niecka Nidziańska
- C. Kotlina Kłodzka
- D. Kotlina Oświęcimska

Zadanie 32. (0-1p.)

Zaznacz właściwy pas ukształtowania powierzchni Polski, na którym zlokalizowany jest obiekt oznaczony literą B.

- A. Pobrzeże
- B. Pojezierza
- C. Nizin środkowopolskie
- D. Wyżyny
- E. Kotliny podkarpackich
- F. Góry

W teście wykorzystano grafikę Wydawnictwa SOP „Oświatowiec” w Toruniu.

Fotografie skał: W. Białek